

Aan de leden van de gemeenteraad

Verzenddatum : Vrijdag 1 juli 2022
Betreft : Regionale raadsbrief opvang asielzoekers en statushouders

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Afgelopen periode is de opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers veel in het nieuws geweest. Vanaf de start van de oorlog in Oekraïne hebben de gemeenten in de regio Kennemerland alles op alles gezet om voldoende opvangplekken te realiseren voor de Oekraïners die voor het oorlogsgeweld zijn gevlucht.

Daarnaast is de situatie in het AZC in Ter Apel in een stroomversnelling gekomen. Het AZC kampt voortdurend met een grote overbezetting wat tot onhoudbare situaties leidt. Dit wordt niet alleen veroorzaakt door de dagelijkse aanmelding van nieuwe asielzoekers, ook is er sprake van een grote stagnatie in de uitstroom van statushouders naar gemeenten. Het kabinet heeft deze situatie dan ook inmiddels bestempeld als een crisis van nationale omvang.

Verskillende groepen

Ieder individu die een opvangplek zoekt, is iemand die huis en haard achter heeft gelaten in het land van herkomst. Als het gaat over rechten en plichten en perspectief zijn er verschillen tussen de diverse groepen.

Wanneer iemand naar Nederland komt met de verwachting een Nederlands burger te worden, wordt iemand een asielzoeker genoemd. Asielzoekers worden in eerste instantie opgevangen in het aanmeldcentrum in Ter Apel. Na aanmelding worden asielzoekers overgebracht naar een asielzoekerscentrum (AZC) elders in het land. De Integratie en Naturalisatie Dienst (IND) gaat aan de slag met de asielaanvraag. Tijdens het onderzoek wachten asielzoekers in de AZC's. Zij hebben geen recht op een sociale huurwoning en mogen niet werken. Als uit onderzoek van het IND blijkt dat de aanvraag niet wordt goedgekeurd, moet de asielzoeker terugkeren naar het land van herkomst.

Wanneer de aanvraag door de IND wel wordt goedgekeurd, krijgt de asielzoeker een voorlopige status en blijft in het AZC. Vanaf dat moment is er sprake van een 'statushouder'. Statushouders worden gekoppeld aan een gemeente, gemeenten hebben de plicht om statushouders op te nemen. De statushouders hebben recht op een sociale huurwoning, een uitkering en mogen werken. Zij doen daarnaast mee aan een inburgeringsprogramma, waarin ze onder andere de Nederlandse taal leren.

Oekraïense ontheemden zijn door de Europese Unie voorlopig vrijgesteld van het doen van een asielaanvraag in het land waar zij naar toe vluchten. Zij worden opgevangen in speciaal voor de Oekraïense ontheemden georganiseerde opvanglocaties en in veel gevallen bij gastgezinnen. Oekraïense vluchtelingen mogen werken en krijgen leefgeld, maar hebben geen recht op een sociale huurwoning.

Extra gemeentelijke opvang voor asielzoekers en statushouders

Om de druk op het AZC te verminderen, heeft het Kabinet aan de Veiligheidsregio's gevraagd om ook opvangmogelijkheden te creëren voor asielzoekers en statushouders, naast de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Uiteindelijk is het Veiligheidsberaad akkoord gegaan met het volgende voorstel:

1. De Veiligheidsregio's vangen ieder 225 asielzoekers op in crisisnoodopvanglocaties voor een wat langere termijn.
2. De Veiligheidsregio's nemen versneld de 7.500 statushouders op die nu nog verblijven in de AZC's in afwachting van plaatsing in een gemeente conform de gemeentelijke taakstelling huisvesting statushouders

Extra opvang asielzoekers

Voor onze Veiligheidsregio geldt dat de tijdelijke opvang van 225 asielzoekers al grotendeels is gerealiseerd. Zij verblijven in de Beijneshal in Haarlem en in hotels in Haarlemmermeer. Haarlemmermeer heeft daarnaast afspraken gemaakt met hotels zodat de volledige taakstelling snel kan worden gerealiseerd.

De verwachting is dat deze groep asielzoekers kan doorstromen naar één van de vier grote nieuwe opvanglocaties voor 4.000 asielzoekers die het Rijk op korte termijn wil realiseren over het land.

Versnelde uitstroom statushouders

De versnelde uitstroom van 7.500 statushouders houdt in dat de opdracht die gemeentes eerder hebben gekregen, sneller uitgevoerd moet worden. Er worden dus geen extra statushouders opgevangen, maar ze worden eerder aan gemeenten overgedragen voor tijdelijke opvang vooruitlopend op definitieve huisvesting in de gemeenten. De verdeling van de versnelde uitstroom van 7.500 statushouders over de verschillende veiligheidsregio's is nog niet bekend, maar zal naar verwachting neerkomen op een opgave van 235 statushouders voor onze regio.

Omdat de Haarlemmermeer op dit moment al (crisis)noodopvang biedt aan een grote groep asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen, hebben de gemeenten afgesproken het aandeel voor Haarlemmermeer over te nemen. Uitgangspunt hierbij is dat Haarlemmermeer net als iedere gemeente verantwoordelijk blijft voor het realiseren van de permanente huisvesting, uitkering en integratie. Het gaat dus om een vraag voor tijdelijke opvang. Naar rato van inwoneraantal per gemeente in de VRK komt dit neer op onderstaande extra opgave per gemeente.

<u>Gemeente</u>	<u>statushouders</u>
Beverwijk	25
Bloemendaal	14
Haarlem	97
Heemskerk	23
Heemstede	16
Uitgeest	8
Velsen	41
Zandvoort	10
Subtotalen	235

Het kabinet verwacht dat de Veiligheidsregio's binnen zes weken voor tijdelijke opvang kunnen zorgen. Of dat daadwerkelijk lukt hangt af van vele factoren, zoals we ook hebben gezien bij de realisatie van opvang voor vluchtelingen uit Oekraïne. Er wordt opnieuw veel gevraagd van de creativiteit en inzet van de individuele gemeenten en de regio als geheel.

Tot slot

De gemeenten hebben in het verband van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) veelvuldig overleg gehad met het Rijk over de opvang en huisvesting van de verschillende groepen. Het opvangen van de groepen asielzoekers, statushouders en Oekraïense vluchtelingen brengt veel uitdagingen met zich mee. Ook voor dorps. Met de VRK, het Rijk en bovenal met elkaar, kijken we hoe we deze uitdagingen het hoofd kunnen bieden. We houden hierbij oog houden voor het welzijn van onze eigen inwoners én de mensen die we opvangen.

Met vriendelijke groeten,

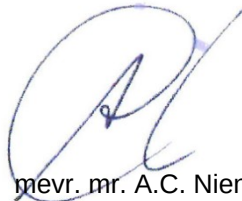
burgemeester en wethouders van Heemstede,

de secretaris,

mevr. F.W. de Vos

de burgemeester,

mevr. mr. A.C. Nienhuis